

Brev från och till medlemmar av familjen Gjörwell växlade åren 1780-1811 Ep...

Gjörwell, Carl Christoffer,

HS Ep.G 12:2

National Library
of Sweden

B. R. E. F. ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjørnell til
Architekten C. C. Gjørnell; dat. Stockholm, d. 27 Oct. 1795.

Innehåll:

- 1) Föränd. Ordning; ty Bilagorna om Skottet på och Ristolen ifrån
Drottningholm lyfa här fränst. 2) Gud bevarc Konungen! 3) Des
Förmälning med en Prinsessa, Louisa Charlotta af Hessenburg-Schwerin.
- 4) Litan. Lästörift. Föreläsning rörande detta ill. 5) Kofets återkomst till
Residenset. 6) Prof. Sengell undervisar Konungen uti Sculpturen. 7) Landsk. Hof.
Schmidtsheim och dagersbring. 8) Courcourer och Complimenter uti från.
- 9) Extra. Peten och Linköjnings. Idudet affonnade. 10) Theater. Nyheter.
- 11) Architekten måste at tid skrifa på fröna brev som det om Valombrofa och
Paradisets. 12) De för insända Caracteros. Portraits af Pöppen, Stor. Bertens
samt Cardinalerne af York och de Bernis. 13) Men framför allt i ^{Vaticanen}
updyka S. Ansgaris Diarium om des Mission. Besä til ~~en~~ Kon. Rönns Hof.
- 14) Förmaningar. 15) Öfver en upbyggelig Bilaga til slut: Justitia-
Cancellers. Ämbetet. Brev til Landsk. Hof. i Linköjning emot Theuer. Siret.
Levenhagen, som ifrån sin Orchester låtit intonera Marsälle - rifan.

Änngörelser:

1) Som följ. afton, kl. emellan 7 och 8, et Skott blifit lofadt å en af
Kongl. Maj:ts tjänstgörande Vice-Corporaler af Des Liferabante-
Corps; vid Kongl. Ryst-Slottet Drottningholm, uti den emellan Opera-
skuff och Cancelliet belägne så kallade Körs-Trägsiden, hvurå
dock ej skuda följt, utan Skottet endast gåt genom Kyrrockens ännen,
hvarefter trene personer rusat på bemäta Vice-Corporal, skuffat icke
honom, under utrop: Det var et förbannadt Skott! samt jämväl kastat en
Ristol efter sig, och sedan flykten tagit, hvurå med flere anständighet
synes troligt, at Skottet ej varit ämnadt at den Person, på hvilken det blifit lofadt,
Hvar, och upå Kongl. Maj:ts Nädigste Befallning, får jag härigenom öfverligen
påminna och antyda en och hvar, som om denna händelse någon kunnig åger
eller få kan, at sådant genast hos Öfver-Statthållare. Ämbetet i Politie-Ärenden
anmäla; komandes den, som upptäcker Danemännen til dems oförfärd
gärning, at undfå en Belöning af fyra Tusende Riksdaler, hvilken Belöning,
utom jämförd nådig förföring från ansvar, jämväl tilldelas den af de
med-

medbrottlige, som de öfrige till gjerningen binda kan, eller fästera ans
ledningen till misföddarens ulyckande. Lämnan. Stockholm, d. 19 Oct. 1795.

C. W. Modée.

ij. Reink. Blom.

2) Som någon uplysning ännu icke kunnat erhållas om det vid
Drottningholms Kongl. Luft- Slott den 18 Sept. lofjade Skott, eller någon
kunnat igenkänna den vid samma tillfälle quarantänade Pjistol, har
jag ansett nödigt härigenom allmänligen kungöra, at nyssnämnde
Pjistol i dag den 26, ifrån klockan 10 på förmiddagen till klockan 12, är
till allmänt öföfändande uti Politie- Salen i Rådhuset utställt, hvarmed
ännu ytterligare kommer att fortjaras nyssnämnde Onsdag samma tid och
timmar. Stockholm den 26 October 1795.

C. W. Modée.

ij. Reink. Blom.

Af dessa begge kungörelser kan Du intaga, at et Skott blifvit
lofsadt på Drottningholm, at Pjistolen utvises här i Residenciet,
och ännu har man ej kunnat uttälka Danemännen: imidlertid
har skändelsen och ännu mera den utfäste ^{här} Belöningen förföskat
mycken utmärksamhet. Vice- Corporalen heter Netherwood. Envis
hög Person skal stundom gå den vägen, hvar detta Skott blifvit
lofsadt. Gud bevara denningen på alla Des Vägar och Stigar!

Han skal enligt Godtfinnande, tråda uti et nyt. och teradt
Gifte, icke med någon Ryfsk Storfröfinna, utan med en lätstige-
Dotter af Meklenburg- Schwerin, Prinsessan Louisa Charlotta,
född den 19 Nov. 1779, således et år yngre än Konungen; skal
vara mycket väcker, men något fetlagd. Hennes Far ären af
de lofprädsaste Regenter i bland Tysklands Förstar, hennes Mor
en Prinsessa af Saxon- Gotha, begge lefrandes. Hennes äldre
bröder, född 1778, är Arf- Prins, och den yngre, Prins Gustaf Wilhelm,
född 1781, gjorde Sal. Konungen till Capitaine vid sin här varande
Lif- Garde, då han sista gången reste utrikes, eller 1791. Han torde
således ledsaga sin lyckliga Syfter hit öfver nästa år; ty man
menar at Biläggret sker i Maj eller Junio. Hertigdommet
Meklenburg.

Meklenburg-Schwerin är et af de större i Tyskland, där mot
det af Meklenburg-Strelitz ganska litet, men som också har
gifvit en Drottning åt et stort Rike, eller Stor-Brittannien, hvar
körtigens Syster, Sophia Charlotta, är kin. Georg III:s Gemälgen
huder till en hel Skara af Prinsar och Prinsessor. Måste vår till-
kommande Drottning också blifva en fruktosam huder, dock ligom
för vårt Stats-Contoir! Hennes Fäster, Prinsessan Sophia
Fredrica, var gift med Arf-Prinsen Fredric i Danmark, men
dog 1794 ifrån Gemäl och flera Barn: en förträffelig Prinsessa och
en Prydnad för Skollet i Köpenhamn. Vi hafve uti den härliga
Medel-tiden, då Dispar och Herrar gjorde al sin flit at förstöra
Riket, ägt en Koning ifrån Meklenburg, Koning Albrecht,
som regerade illa, blif flagen och fången af den herrsklyftna
och förmodiga Drottning Margareta, affatt och dog hema i
sit Land 1412. Att sedan har både Slägtskapan och den politiske
Bekantsheten varit litel som affstadsnade, häst sedan vi
finge Kommera och Wärdar: ty då finge vi ock med det samma
afundspulle Grannar uti Körtigarna af Meklenburg, och just af
denne grund höll Danmark så mycket bättre Mine med den
Tyska Herrskapi, har ock haft 2:ne Drottningar därifrån, och
sedan Souverainitetens införande har också Meklenburgske
Adeln in Schwere Menge öferskyggat de Danska Öarne med en
tullik Affödan. — Jag har velat i god tid hålla denna lilla
Historiska Föreläsning för min K. Son, så at han må kunna
unbygga både sig sjelf och andre med des innehåll. —
Skollet kom in ifrån Drottningholm den 24, och här redas till
fjura Væter för den 1 Nov. då Konungens Giftermål skal hög-
tidligen kungöras och med flera Gtädje-betyggeser firas.
På Drottningholm skal Hans Majt tagit Kämmedom af
Sculpturen, hvilken Prof. Sargell gifvit honom: en god Augure-
penn och 16. Artister. Nästa Öref skal förmåta fle re. Nyheter in-
från vårt Hof.

Lund?

Landshöfdingen Schröderheim dog icke länge sedan på
Jensens af sin fysiska Fetma, sin neccurriere Magerhet och
sin politiske smögång. Här har nyt. utkommit en Bok, kallad:
Armfelt's Förräderi, uti hvilken han finnes emförmäld på et
Sätt, som gåt honom högt til sinnes. Landshöfdingen lärer bringa
stadd i lika fördömmelse, går däremot med mycket kallfjörnighet
här på Stockholms Gator. Ännu fortfarer man utomlandt, at
trycka honorerer en Sal. Konungen; man vil dock hörynd,
at om et år härefter detta Galanterie lärer uphöra. A. en
annan sida komplimenteras vi starkt uti en Dansk Journal,
kallad Nordia, uti hvilken man kallit en mäktig trostrick
Liksprädikan öfver vår Swenska Academie, som ännu äro jämmt
hvilat uti en djup sömn. Kolmbergs Extra-Post har rest
efter til de Födas Rike; lika så äro Björns Linköpingsblad:
begegne upköstiga. Du torde ej weta, at Björn quittenat Stenborgs
Theater och är nu Boktryckare i Linköping. På denne Theater
spela nu både Örn Meriadet och Str. Ahlgren med stor succës.
Den kongl. Theatern har fåt en ung lindegren, et verkligt
Smulle, i stället för Örn Keats.

Jag skutar hwar med mig bort böja, med at tacka Dig på
det högsta för dit i så många afseenden charmant Brev i,
från Florens, rörandes Pelagrims-Tåget til Valombroset och
Himelsfärden til Paradisjetto. Söta stor blef så mycket in-
tagen af alla dessa ^{öfver} jordiska Säcketer i Toscana, at
vi hade största nöda at hälsa henne ifrån, at genast
anträdade en Resa til Italien. Railerie à-part, så sköns,
Söta Calle, ofta sådana Brev, och glöm ej bort de legändes
Caracterer-Portraiter af Hans Helighet Päpen i Rom och
Hans Beskedlighet Stor-Hertigen i Toscana. Gerna wille
jag icke hafva en trovärdig Målning af Cardinalen af

nyckel

York, den sista ätteläggen af et stort kungl. Hus, det Stuartiska;
 äfven en dito af Cardinalen de Bernis, den store Skalcken allt
 utføre samt äfven under hjälpe den Romerske Purpuren.
 När de ogudaglige Fransoserna reserade hans ärkebiskops stol i
 Alby, anflog en Jacobin på Domkyrko. Dömen Herr Cardinalens
 så uppbyggeliga Oeuvres diverses, lik som hade de varit et
 ärbart Mandement, émané de la part de Son Eminence Mon-
 seigneur l'Archevêque. Jag vil anteligen weta, huru desse
 andelige Fäder till sina timliga ansigten sågo ut: ty, sedan
 de en gång blifvit canonicerade och fått Sol-ringen omkring
 sina andäktiga Grimacier, wet jag nog ändå huru de så
 se ut: ty vi hafve Kyrkor och Böcker fulla af sådana Physionomier.
 Ja, käraste Lulle, wore Du aldrig så titet Antiquarius, så gjorde Du
 Dig et odödeligt Namn äfven i vår Historia, om Du uti Vaticanen
 kunde updycka vår Svenske Apostels, S. Ansgarius, Diarium öfver
 sin Resa^{en} til Sverige och sit här utförda Omwandelse-werk, så
 l'instar de S. Doniface i Tyskland; hvilket skulle vara högst
 intressant at få för en dag, ty det skulle ofelbart leskrifwa
 för oss Kon. Adjörns på Klaga Person och Hof, samt Beskaffens
 heten af vårt Land och Sigtuna uti sin då warande Härlighet.
 At denne Journal varit till förfäkra oss Legendeskrifvarne;
 men ty wärr! då Biskopen Baron Faube ej kunde under sit
 wistande i Rom, samt under hjälpe Kon. Gustafs ringar, pene-
 trera til detta för oss så dyrbara Manuscript, så lärer Bräuterten
 Gjerwell ännu mindre komma at det. Nå nå! bygg oss bara
 Vaticanen i stället; de få bättre bi än Perme.öref och Pappers-hus.
 Sköt din Vetenskap så kederligen och väl, som Du gjort allt
 hittills; sköt din Kläffa framför allt: så är allt godt, och jag
 lefwer då så mycket gladare.

Din

tilgifnafte Pappas.

Bilagga.

För at äfven til slut upbyggga min k. Sin med en mycket eftertänkelig Act, så besögar en dylik, i anledning af et uti Norrköping nyl. timadt Theater-oväsende, hvarom uti nästa Brev det vidare skal förmedlas.

Drottningholm, den 13 Oct. 1795.

Högwälborne Herr Baron, Contre-Amiral, Landshöfdinge och Commendeur med Stora Korset af Kongl. Svärdsorden.

Hans Kongl. Höghet Hertigen Regenten, som med misshag ansedt den vanständighet en del af Publicuen i Norrköping tillåtit sig å Spectaclet den 2 hujus, så faller at Herr Baron och Landshöfdingen genast låter förkalla sig Directorn Levenhagen och därvid förståndigar honom, at han med sin Fruyges utan innehåll sig därifrån förfogar, så at alla vidare Representationer därstädes innehållas; I hvarjemte han allvarligen tillägger, at därest han framdeles, å hvad ort som hälft, låter under eller efter sine Spectaclet af Musiquen upföra den så kallade Marselle-rifan, eller någon annan af de under Franska Revolutionen såsom Signal brukade Sanger, blifver han genast, utom annan näsft, sit Privilegium förlustig - - -

Högwälborne Herr Barons &c.

Ödmjukt Tjenare

J. W. Lode.